

گذر دیروز

نگاهی به زندگی میرزا تقی خان امیر کبیر در سالمرگش؛

سیاه و سفیدهای یک صدر اعظم

وقایع اتفاقیه، فردای قتل: «میرزا تقی خان احوال خوشی ندارد و صورت و پاهایش ورم کرده است»

روزنامه نگار

نگاه اسطوره ای به برخی از شخصیت ها و ارائه تصویری فرازمینی از آن ها، سنتی است که شاید در آغاز، بتواند کارکردهای مورد نظر برای معمارانش را داشته باشد اما در گذر زمان می تواند حس بی تفاوتی و نادیده گرفتن هم برای مخاطبان چنین دام هایی ایجاد کند. امیر کبیر یکی از همان آدم هایی است که جریان های گوناگون با اهداف مختلف چهره ای برایش ترسیم کرده اند که در اصطلاح پاهایش روی زمین نیست. صرف نظر از اظهارات برخی مسئولین و شخصیت های نامدار پس از انقلاب که او را به ایجاد جریان سکولاریسم در ایران متهم می کنند و دارالفنون را نشانه ای برای این ادعا مطرح می کنند، اغلب نگاهی اسطوره ای از او ساخته که گاهی اسناد به جامانده از عمرش را نقض می کند. همدلی به پناه سالمرگ میرزا تقی خان بخش هایی از سیر ظهور و سقوطش در حکومت قاجار را در نوشته زیر آورده است:

از آشپزخانه قائم مقام تا مذاکره با عثمانی

پدرش آشپز قائم مقام فراموشی بود. در خانه قائم مقام بزرگ شد و در جوانی منشی او شد. ازدواج با جان جان خانم دختر عمویش در همان سال ها اتفاق افتاد و مدتی بعد از او جدا شد. وقتی گریباف صاحب اختیار روسیه تزاری در ایران، همان کسی که قرار داد ترکمانچای را نوشته بود، به قتل رسید، میرزا تقی بیست و دو ساله به عنوان منشی در کنار خسرو میرزا مأمور عذر خواهی از دولت روسیه شد. امیر نظام آذربایجان شده بود که به اتفاق ناصرالدین میرزا، در سفری تشریفاتی به ایرون عازم دیدار با تزار روس شد. بعدها در مهم ترین مأموریت سیاسی اش قبل از صدرات که دو سال هم طول کشیده به عنوان نماینده هیئت ایرانی در کنفرانس ارزنه روم حاضر شد تا اختلافات مرزی با دولت عثمانی را حل و فصل کند.

رسیدن به دربار از مسیر تبریز

محمدشاه که از دنیا رفت، ناصرالدین میرزا برای جلوس بر تخت باید از تبریز به تهران می رفت. امیر کبیر مأمور آماده کردن و رفتن هیئت ناصری به تهران شد. از یکی از تجار تبریز سیصد تومان قرض گرفت تا شاه جوان را با هیئتی شاهانه به دربار برساند. امیر با پرسشی نزدیک ناصرالدین میرزا که از کودکی با او بزرگ شده بودند، تصمیم گرفت چندتایی شان را به تهران نبردن چون الفت و واقفان شاه جدید از کودکی باعث می شد در دربار نتوانند ثابت شاهی را نگه دارند. مهدعلیا ام قایل از ورود هیئت مقدمات نصب هم جدیدی را چیده بود و میرزا آقاخان تبعید شده به قم را با همین هدف به تهران فراخواند. شاه جوان اما به محض نشستن روی تخت نامه صدرات امیر را مهر کرد و چندی بعد تنها خواهر تنی اش را به ازدواج امیر در آورد. عزت الدوله که شاید تا پایان عمر امیر کبیر راستین ترین شخص خاندان برایش مانده، آن روزها دختری شانزده ساله بود.

بازار تهران، پشت امیر اعظم ایستان

از اول انگار با میر چپ افتاده بودند. به تحریک درباریان، سر بازار آذربایجانی معرّف از رگ که تعدادشان به حدود دو هزار و پانصد می رسید، خانه امیر را محاصره کردند. درگیری بین محافظین خانه امیر و مخالفان باعث شد دو نفر از محافظان کشته شوند. مردم به حمایت امیر بلند شدند و بازار را تعطیل کردند. امیر رفت به خانه میرزا آقا خان و با وساطت امام جمعه تهران و چند تن دیگر قائله خوابید.

تغییر در سیستم روابط خارجی

شاید اولین تغییر در سیستم حکومتی امیر را باید در سیاست خارجی دولت ناصری جست و جو کرد. میرزا تقی خان میرزا محمدعلی خان شیرازی را به سمت وزیر امور خارجه نصب کرد و از دستورالعملی جدید به سفیران خارجی از آنها خواست تمامی مکاتبات را به وزارت خارجه ارسال کنند. در لندن و سنپترزبورگ هم سفارت دایم ایران را به راه انداخت و برای تقویت ارتباط بین المللی هیئت مترجمین وزارت خارجه را هم ایجاد کرد. میرزا ملکم خان یکی از این مترجمان بود.

دینی که ادا نشد

دارالفنون را در هفت شعبه تاسیس کرد و معلمان اروپایی را برای تعلیم علوم نوین به ایران فراخواند. البته پس از عزل او بود که این مدرسه به بهره برداری کامل رسید. هر چند جانشین امیر با فعالیت دارالفنون مخالف بود اما هر چه کرد راه به جایی نبرد و دارالفنون بسته نشد. سوم سال سلطنت ناصری با انتشار شماره اول روزنامه وقایع اتفاقیه همزمان شد. اشتراک این روزنامه به دستور امیر برای شافلین دولت با حقوقی بیش از دوست تومان اجباری بود. اخبار دربار، خبرهای خارجی و حوادث بخش های مختلف این روزنامه بودند.

دشمن تراشی های یک مصلح

دریافت های بی حساب و کتاب عده ای از دوره های قبل را لغو کرد، حقوق شاه را کاهش داد و حساب های خزانه دولت را به روز کرد. بروات انباشته شده را با قیمتی کمتر نقد و دستور لغو صدور بروات بی اعتبار را صادر کرد. امیر در همین دوره، عده ای که با روابط و رشوه و کذب و مقرر می کند هیچ یک از دولتی ها حق دریافت هدیه، پیشکش و غیره را که پوششی برای دریافت رشوه بودند ندارند. سمرمایه هر کدام از صاحبان ثروت را که در برابر پرداخت مالیات مقاومت می کنند، ضبط می کند و لشکریان و عاملان دولتی در شهرهای مختلف را که در گوشه و کنار مردم را مجبور به پرداخت هدیه، مزادگاری و هر نوع پول بی حسابی می کردند، ملزم به باز پرداخت پول ها از جیب خودشان می کند. در آخرین سال امیر اعظم میرزا تقی تراند که بیشترش حاصل دریافت مالیات بود، دولت به سه میلیون تومان رسید و مخارجش دویلمیون و شصت هزار تومان. لقب های دور و درازی که هر کدام امکانات عجیب و غریبی برای دریافت کنندگانشان ایجاد می کردند، حذف می کند و به لقب جناب برای هر مقامی دولتی حتی صدرات کفایت می کند.

ایران نباید تجزیه شود

میرزا تقی در ادامه مسیرش، حمل سلاح سرد و گرم، قمه کشی و زورگیری

را ممنوع اعلام کرد. دستور لغو بست نشینی هم از اقدامات اوست که تعداد مخالفانش را بیش از قبل کرد. او مناصب بدون شغل را برانداخت. ترغیب درجه نظامیان را قانون مند کرد. لباس ارتش را نظم داد و به دستور او لباس نظامیان با پارچه ایرانی تهیه شد. ساخت باروت در شهرهای مختلف برای تامین مهمات ارتش یکی دیگر از اقداماتش بود. خاموش کردن قائله تجزیه خراسان که علی رغم مذاکرات طولانی در نهایت با قتل سالار خان و اطرافیانش انجام شد مسلمان شدن مردم شوشتر که با هدف خواباندن شورش اتفاق افتاد، اعدام سید علی محمد باب بعد از اینکه میرزا حسین علی نوری به عنوان نایبش در بخش هایی از ایران طرفدارانی پیدا کرده بود، نشان از تلاش امیر برای جلوگیری از تجزیه کشور تحت حاکمیت شاه داشت.

نه به انگلیس نه به روس امتیاز نمی دهیم!

سیاست موازنه منفی دستور العمل کلی امیر در مقابل خارجی ها بود و برخلاف رویه سابق که موازنه مثبت یعنی امتیاز به هر دو طرف انگلیس و روس رایج شده بود، امتیاز ندانن به روس و انگلیس و هر قدر طرف خارجی دیگری را دنبال می کرد، البته در جریان حمله ترکمن ها در آشوراده این سیاست دچار خدشه شد. روس ها که از کشته شدن تعدادی از سربازانشان عصبانی بودند عزل فرماندار مازندران را می خواستند و میرزا تقی خان تحت فشار روس ها تسلیم شد. انگلیس ها هم این اتفاق را بهانه کردند و امتیاز کشتی رانی البته با پوشش مبارزه با برده داری به چنگ آوردند. او برای کاهش قدرت روس و انگلیس می خواست پای فرانسه و آمریکا را در ارتباط خارجه با ایران باز کند، بنابراین قرارداد کنسول گری با آمریکا بست.

اولین چراغ برق ریزی مخالفان

طرح سناریوی سلطنت طلبی قبحه چهره اسر انجام تکرار کرد تا حکم عزل تنها امیر اعظم حکومت این خاندان با این محدوده وسیع اختیار، امضا شود. ناصرالدین شاه که علاقه مندی اش به امیر تا آن دوره علت ایجاد بخشی از حساسیت ها نزدیکان دربار با میرزا تقی خان بود، برای دلجویی از او برایش نامه ای نوشت. او به امیر اطمینان داد جابه جایی اش برای مدت محدود و فقط برای اداره امور کشور و نه لشکر توسط شخص شاه است و حتی یک شاهی را مواجیش راه دیگری نمی دهد. «جناب امیر نظام به خدا قسم آنچه می نویسم عین واقعیت است، شما اقلباً دوست دارم و خاندان مرا مرگ دهد اگر بخواهم تا زندم دست از شما بردارم.» بعد از دریافت نامه شاه، امیر تقاضای ملاقات می کند. شاه که در آن وضع امری را نمی پذیرد، نامه دیگری می نویسد و از او می خواهد فردا در مراسم زده شاهانه حضور پیدا کند. «به علامت التفاتنک یک شمشیر الماس نشان قیمتی و همچنین حمایلی که هم گردن خودم می اندازم را برایتان می فرستم. انشالله آنها را می پذیرد و فردا به حضور می آید.»

شاید آنگه تدبیر کرده بود...

جرعه عصبانیت شاه از امیر دقیقاً همین جازه می شود. امیر که دل آزرده شده با اطمینانش را از ناصرالدین شاه از دست داده در سلام شاهانه حاضر نمی شود تا شاه هم التزام نامه ای در دوازده بند از او بگیرد. در این التزام نامه میرزا تقی خان موظف می شود از داشتن مقام امیر نظامی شکر گزار باشد و فرمان شاه را مثل وحی منزل بپذیرد. با این وجود اما اطرافیان شاه سناریوی سلطنت طلبی امیر را ادامه دادند تا اینکه وزیر مختار روسیه از بیم علاقه میرزا آقا خان به انگلیس به خانه میرزا تقی خان برود و پیشنهاد تحت الحمایه شدنش به روسیه را مطرح کند. هر چند امیر این پیشنهاد را رد می کند اما بهانه می افتد دست همان هایی که می خواهند از تهران بیرونش کنند. شاه که واقعا تریسه شده بود، دستور داد از امیر تعهد بگیرند که پناهنده میسرده ای که دو دولت روس و انگلیس نشود. از کلیه مناصب دولتی عزلش کرد و مقام امیر نظام را به کلی از بین برد. یکی

دو روز بعد امیر همراه مادر، همسر (خواهر شاه) و فرزندان تحت الحفظ به قین کاشان فرستاده شد.

گناهی که شاید محکوم به انجامش شد

می دانست اگر از تهران برود جلوش در خطر است پس فرمانداری فارس و اصفهان را نپذیرفت. وزیر مختار انگلیس میانجی گری بین امیر و شاه را نپذیرفت و تضمین کرد امیر با رفتن به کاشان جان و مالش حفظ خواهد شد. وزیر مختار روسیه از ماجرا با خبر شد و پیشنهاد تحت الحمایگی بدون قید و شرط را داد. کنار رفتن انگلیس از ماجرا و محاصره خانه امیر توسط قزاقان، خون شاه را به جوش آورد و تصمیم گرفت خودش به سر بازار دولتی به خانه او برود و گردنش را بزند. به محض رسیدن این خبر، امیر مختار روس تغییر موضع داد و قزاق ها عقب نشینی کردند. سه ساعت از غروب آفتاب گذشته بود که میرزا تقی را بازداشت کردند و از منزل بیرونش کشیدند. ۱۳۰۰ یان از تمامی مناصب خلفش کردند و دو روز بعد روانه زندان شد.

وعده ای که شاید باورش شده بود

پس از تبعیدی که چهل روز طول کشید، از تهران خبر آوردند حکم صدرات و خلعتی شاه برای امیر در راه است. شاید امیر این ماجرا را باور کرده بود و همین هم شد که رفت به حمام. «چاکر آستان ملاک پاسبان، فدوی خاص دولت ابد مدت، حاج علی خان پیشخدمت خاصه، فرانشیایی دربار سپهر اقتدار مأمور است که به قین کاشان رفته، میرزا تقی خان فراهانی را راحت نماید و در انجام این مأموریت بین الاقراں مفتخر و به مراسم خسروانی مستظهر بوده باشد.» حاج علی خان فرانس در آستانه باغ فین چنار دولتی حامل نامه را که منتظر دریافت پاسخ امیر برای شاه بود با خود به داخل برد. امیر فهمید به دستور شاه، خونش را علی خان فرانس باید بریزد.

آرزویی که برآورده نشد!

مأمور علی خان درهای حمام را بستند. امیر خواست همسرش را ببیند و برایش وصیت کند اما علی خان نپذیرفت. امیر که به علی خان لطف های زیادی کرده بود، پرسید چرا شما را مأمور کردند؟ پاسخی نشنید. رگ های دست و پاهای امیر را زدند. بعد از خارج شدن بخش زیادی از خون از بدنش، میر غضب با چکمه لگدی به میان دو کشتش زد. تا به زمین خورد در دهانش دستمالی فرو کردند. حاج علی خان فرانس که کارش را انجام داده بود، با سربازان برای رساندن خبر قتل امیر به تهران تاخت. وقایع

اتفاقیه که امیر کبیر تاسیسمش کرده بود سه روز بعد نوشت: «میرزا تقی خان احوال خوشی ندارد و صورت و پاهایش ورم کرده است.» دو روز بعد هم در کادر کوچکی خبر قتلش را این طور منتشر کرد: «میرزا تقی خان که سابقاً امیر نظام و شخص اول این دولت بود شب سهشنبه در کاشان وفات یافت.»

مدرسه دارالفنون که امیر کبیر سنگ بنای آن را گذاشت. او از کشورهای مختلف اروپایی معلمان علوم نوین را برای تدریس در این مدرسه فرا خواند.

آبی

نگاهی به حضور کریستیانو رونالدو در فعالیت های خیریه

پنهان شده پشت زرق و برق

کمک های خیریه و بشردوستانه رونالدو معمولاً در پشت تصویر پر زرق و برق و علاقه اش به ماشین های اسپرت لوکس گم می شود اما رونالدو با قلبی مهربان و جیبی پر از پول از عهده هر کاری برمی آید. بر اساس گزارش روزنامه لس آنجلس تایمز در سال ۲۰۱۴، این مهاجم سرشناس وقتی که باخبر شد خانواده یک پسر بچه ۱۰ ساله برای جراحی مغز او کمک جمع آوری می کنند وی نه تنها کفش ها و لباس ورزشی خود را اهدا کرد بلکه چکی به مبلغ ۸۲۰۰۰۰ دلار برای هزینه جراحی نوشته و هزینه ی درمان ها و مراجعات بعدی این کودک را نیز متقبل شد. همچنین وی در سال ۲۰۰۸، مبلغی را که در جریان یک دعوی قضایی به خاطر توهمین از جانب یک مجله بریتانیایی به عنوان جریمه دریافت کرده بود به مراکز خیریه شهر زادگاهش اختصاص داد. همچنین وی مبلغ ۱۶۵۰۰۰ دلار را به یک بیمارستان محلی تخصصی داد تا مرکزی برای درمان بیماران مبتلا به سرطان احداث کند.

او در مصاحبه ای با روزنامه لس آنجلس تایمز در این باره گفت: «پدرم همواره به من می گفت وقتی که به دیگران کمک کنی خداوند دو برابر آن را به تو باز خواهد گرداند. و این دقیقاً همان چیزی است که برای من اتفاق افتاده است. هر وقت من به کسانی که نیازمند بوده اند کمک کرده ام خداوند بیش تر از قبل به من کمک کرده است.» در سال ۲۰۱۷، رونالدو یکی از لباس های خود را به یک جراحی داد تا پول حاصل از فروش آن برای کمک به یک مرکز نگهداری از ۸۰ سگ بی خانمان هزینه شود.

کشور ما کشور پر آبی نیست، حد اکثر صرفه جویی را در مصرف آب باید انجام دهیم. (مقام معظم رهبری)

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی
یک مرحله ای شماره ۹۶/۱

شرکت آب و فاضلاب استان کهگیلویه و بویراحمد

شرکت آب و فاضلاب استان کهگیلویه و بویراحمد در نظر دارد بر اساس قانون برگزاری مناقصات پروژه اجرایی بخشی از شبکه فاضلاب بصورت پراکنده در شهر دوگنبدان را طبق مشخصات فنی و برآورد پیوست با شرایط عمومی و خصوصی از طریق مناقصه عمومی یک مرحله ای و پیمانکار واجد صلاحیت که دارای کارت رتبه بندی معتبر در رشته آب پایه ۵ یا بالاتر که در سامانه ساجار ثبت گردیده و دارای گواهی صلاحیت ایمنی کار (HSE) از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشد، واگذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران

ردیف	موضوع مناقصه	محل اجرا	محل تامین اعتبار	مبالغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین معتبر شرکت در فرآیند (ارجاع کار (ریال)	وضعیت تعدیل پروژه	مدت اجرا
۱	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (مناطق توسعه یافته و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۴۰۰۳۷۷۶۹۳۰	۲۱۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۲	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (مناطق توسعه یافته و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۴۰۰۳۱۷۰۲۸۵	۲۱۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۳	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (مناطق توسعه یافته و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۹۸۹۵۸۲۷۸۰	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۴	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (در فاز ۱ شهرک جهاد و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۱۸۳۸۶۶۳۰۶۸	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۵	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (در فاز ۱ شهرک جهاد و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۱۸۴۶۱۵۷۶۸	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۶	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (در فاز ۲ شهرک جهاد و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۱۸۰۴۳۴۶۳۶	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۷	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (در فاز ۱ شهرک جهاد و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۱۷۸۵۰۶۹۵۰۹	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه
۸	اجرای بخشی از شبکه و انشعابات فاضلاب (در فاز ۲ شهرک جهاد و بصورت پراکنده) در شهر دوگنبدان	دوگنبدان	اعتبارات عمرانی-اوراق مشارکت-اسناد خزانه اسلامی-و	۳۱۷۰۹۱۷۱۸۰۹	۲۰۰۰۰۰۰۰۰	ندارد	۶ ماه

۱ مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ساعت ۸ صبح، مورخ ۹۶/۱/۱۷ تا ساعت ۱۴ مورخ ۹۶/۱/۲۱

۲ آخرین مهلت زمانی ارائه پیشنهادها: ساعت ۱۳ مورخ ۹۶/۱/۱۴

۳ زمان بازگشایی پاکتها: ساعت ۱۱ صبح، مورخ ۹۶/۱/۱۵

۴ مدت اعتبار پیشنهادها: سه ماه شمسی از تاریخ آخرین مهلت ارائه پیشنهاد.

۵ بازگشایی پاکتهای مناقصه با هر تعداد شرکت کننده صورت می گیرد.

۶ هزینه درج آگهی و اصلاحات احتمالی و همچنین هزینه ی انتشار در سایت ستاد به عهده برنده مناقصه می باشد.

۷ به پیشنهادات فاقد امضاء، مشروط، مخدوش، سپرده های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

۸ سپرده تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار بصورت ضمانتنامه معتبر بانکی طبق آخرین نمونه فرمت بانک مرکزی قابل تأیید می باشد.

۹ پیمانکارانی که سابقاً از طریق مناقصه عمومی باین شرکت عقد قرارداد نموده اند و پروژه مورد قرارداد تاکنون تحویل موقت نشده و یا درخواست تحویل موقت نموده اند

شرکت آب و فاضلاب استان کهگیلویه و بویراحمد
دفتر امور قرارداده

